

המונח הדיפלומטי בלשון העברית

עיון תרגומי

ד. وسام عبد الستار دواح*

مدرس - جامعة بغداد - كلية اللغات - قسم اللغة العبرية

wisam-sattar@colang.uobaghdad.edu.iq

הקדמה

המונח הדיפלומטי הוא אחד ההיבטים העיקריים ביותר של הלשון הדיפלומטית, ולכן המחקר הזה מטפל נושא לשוני חשוב והוא המונחים הדיפלומטיים בעברית ותרגומם לערבית, מחקר זה כלל את כותרות מגוונות שהתחילו בענין הלשון הדיפלומטית שטפלו בו במבט כללי על הלשון הדיפלומטית והגדרת הלשון הדיפלומטית היא כינוי ללשון בינלאומית המשמעת לתקשורת בין אנשים שאינם מדברים באותה לשונת אם, בעיקר לצורך מסחר בינלאומי, דיפלומטיה או מפגשים בין תרבויות שונות, אחר כן טפלנו להגדרת הנוהג הדיפלומטית והלשון הדיפלומטית הם אותם סדרים פורמליים של התנהגות ותגובה, אוצר מילים ומשפטים שהם בחזקת מוסמכה תרבותית המשמשים מעין הקציע וכללי איתות מוסכמים בין הדיפלומטיים.

נסיימנו את המחקר הזה עם ההגדרה של המונח הדיפלומטי ועיון יישומי על המונחים הדיפלומטיים הבולטת בסכום המסמכים הישראליים מבחינת התרגום הערבית לכל מונח, והגדרה הדיפלומטית לכל מונח עם זכור דוגמאות שבאו המונחים האלה כראית על זה.

המילים המפתחות:

הלשון הדיפלומטית, המונחים הדיפלומטיים, תרגום לעברית, תרגום לערבית.

תאריך الاستلام: 2024/12/31

תאריך قبول البحث: 2025/01/11

תאריך النشر: 2025/03/30

השערת המחקר: ישנם מכשולים לשוניים עומדים מול מתרגמי המסמכים הדיפלומטיים בעת מנסים לתרגם אותם. מטרת המחקר: הבלטת המונחים הדיפלומטיים החשובים בלשון הדיפלומטית כדי לעזור בתרגום המונחים האלה מתוך הצגת את המשמעויות השונות שלהם.

קורפס המחקר: מסמכים עבריים מספרים ושדות ישראליים, בנוסף למילונים עבריים מאושרים כגון מילון שגיב, מילון השלם, מילון העברי המלא, מילון למונחי הדיפלומטיה: עברי – אנגלי ואנגלי – עברי, המילון החדש (אבן שושן), וגם מילון אלקטרוני כגון מילון Adictionary of Diplomacy.

שיטת המחקר: שיטת המחקר היא שיטה תרגומית השוואתית יישומית. חשיבות המחקר: המחקר הזה יאפשר לידעת את הצורות השונות למונחים הדיפלומטיים מתוך האופן הסופי אשר יופעי בו אחרי תרגומהם מעברית לערבית.

חומר המחקר: המסמכים הישראליים, המונחים הדיפלומטיים בין העברית והערבית בכמה במילונים העבריים ובמילון שגיב עברי-ערבי.

פרטי המחקר

1-הלשון הדיפלומטית

היא כינוי ללשון בינלאומית המשמשת לתקשורת בין אנשים מדברים באותה לשון אם, ביסוד לצורך מסחר בינלאומי דיפלומטיה או מפגשים בין תרבויות שונות (Balandina, 2011 p.6). הנוהג הדיפלומטית והלשון הדיפלומטית הם אותם סדרים פורמליים של התנהגות ותגובה, אוצר מילים ומשפטים שהם בחזקת מוסכמה תרבותית, המשמשים מעין הקציע וכללי איתות מוסכמים בין הדיפלומטים (סופר, 1996, עמ' 125).

בנהג הדיפלומטי ובלשון הדיפלומטית ישהרבה מן הטקסיות, אשר לפעמים נראית למתבונן מן הצד מגוחכת, אולם פעמים רבות טקסיות זו מסייעת בקידות ההליך הדיפלומטי, קיומם של כללי התנהגות מקובלים וקבועים מראשי מאפשר מפגש בין מדינות, שיש ביניהן חילוקי דעות או ששורר ביניהן מצב מלחמה, גם במקרים קיצוניים פחות, חורמים כללי הטקס של הנוהג הדיפלומטי להפחתת המתחים בין המדינות (סופר, 1996, עמ' 125).

השימוש בלשון בדיפלומטיה הוא בעל חשיבות רבה, משום שהלשון אינה כלי פשוט, אמצעי להעברת מחשבות או כלי תקשורת, אלא היא לעתים קרובות המהות של המקצוע הדיפלומטי (Nick, 2001, p.39).

הדיפלומטית, שחלקה הגדולה מתרחש במישור המילולי, מתייבת דיוק ובהירות, עליה גם להיות מסוגלת, במקרה הצורך, לבטא דברים בחריפות, אך מבלי להיות בוטה מדי וכך לעורר תגובות שליליות מיותרות, על הדיפלומטיה תמיד להשאיר "פתח מילוט" שיאפשר ליישב את המחלוקת בדרכי שלום, שהרי זהו תכליתה, הלשון

הדיפלומטית פיתחה מטבעות לשון שמטרתן להציג כוונות ברורות בלא ליבוי יצרים מיוחד (סופר, 1996, עמ' 126).

אין ספק שיש מקרים, שבהם הנוהג הדיפלומטי וגינוני הטקס מופרזים וחסרי כל משמעות עניינית, עתים גם מתגלה הלשון הדיפלומטית כריקה מתוכן וכמנותקת מן המציאות, ואולם ככלל, הנוהג והלשון הם כלים המעניקים תוקף למדיניות מסוימת מבלי לחרוג מעבר לגבולות הזהירות ולהיגיון המדיני (סופר, 1996, עמ' 128).

ביחסים בין מדינות היתה פעם מובנות רבה, יותר מאשר היום, לפסוק [מות וחיים ביד – לשון] (משל 18, 21), שיג ושיח בין דיפלומטים היה הכלי הראשי לניסיונות הקלסית התפתח תיפעול לשוני מיוחד שבא לשרת תכליות אלה ולאפשר לדיפלומטים לנהל את עבודתם. לרוע המזל, השתמשו בציבור מושגים מוטעים לגבי המונח 'לשון דיפלומטית' יש הסבורים להתכמיות לשוניות, לא-אמירת האמת ושוב סילופים או אי-הבנות כיוצא באלה אין בין סילופים אלה לבין המובנים האמיתיים של המונח 'לשון דיפלומטית' ולא כלום (יגר, 2005, עמ' 39).

עד סוף המאה ה-17 היתה לטינית לשפת הדיפלומטיה הבינלאומית בארצות אירופה הנוצרית, במרוצת הזמן, משגברה באירופה ההגמוניה המדינית והתרבותית של צרפת הפכה השפה הצרפתית לשפה המקובלת ביותר במגעים הבינלאומיים. אחר מלחמת העולם הראשונה החלה האנגלית לדחוק בהדרגה את מקומה של הצרפתית. התהליך היה איטי, אך לאחר מלחמת העולם השנייה הוחשו הדברים והאנגלית זאת, בשל היתה עליית כוחה של ארה"ב (לא של אומצה ברחבי העולם כשפה הבינלאומית העיקרית אנגליה) והתבססותה כמעצמה הבינלאומית העקרית. מסיבות של יוקרה לאומית מותר כיום בדיוני בשנים, האו"ם ובוועידות בינלאומיות תיפעול בלשונות נוספות, אבל אין עוררין על הבכורה של האנגלית הראשונות של משרד החוץ של ישראל נעשה תיפעול בצרפתית כשפה הדיפלומטיה של ישראל, הדבר לא עמד במבחן הצרכים המציאותיים ולמעשה הצטמצם בלבד לתיפעול בצרפתית בדרכונים הדיפלומטיים של ישראל ובשילוט שהוצב בשבילים שבין צריפי משרד החוץ במקומו הקודם. בראשית שנות השמונים שונו גם אלה לאנגלית, הן בדרכונים הדיפלומטיים והן בשילוט (Eban, 1983, p.330).

למושג 'שפה דיפלומטית' יש שתי פרושות שונות האחת כוונתה למושגים הטכניים המקצועיים המהווים את המילון הדיפלומטי, הפרשות השניה כוונתה לסגנון דיבור עצור ומאופק, המאפשר לדיפלומטים לומר זה לזה דברים חריפים וחמורים, בשלווה ובנימוס, מבלי לעשות פרובוקציות ולגרור למשברים. זאת כדי שניתן יהיה להמשיך ולשמור על ערוצי הדיברות, אך המסר הוא, לפעמים, אולטימטום או אף איום במלחמה (Balandina, 2011, p.16).

אחד המאפיינים הטיפוסיים של "לשון דיפלומטית" הוא הכנעה המעטה מסוימת סוג כלשהו של הבנה, זה נכון לומר כי המשקל האמיתי של מילים ומושגים בזירגון מקצועי דיפלומטי הוא הרבה יותר חזק מאשר אותה מילה עצמן בדיבור "רגיל" יום יומי (Nick, 2001, p.41).

לשון הדיפלומטיה, כצורה אחת של מה שהערכים מכנים אדב אל-חיוואר, כלל ההתנהגות הנאותים של הדיאלוג, לא הצליחה לשכך מחזש את הבעיה ואף לא לשמן את נקודות המגע בין בני האדם, זה ברור לא רק כאשר בוחנים את ההיסטוריה האנושית האלימה באלפי השנים האחרונות אבל העובדה שאפילו היום האינטלקטואל המלומד ממשיך לדבר במושגים של התנגשות ולא דילוג של ציביליזציות, עד כה האמנות של דילוג אצילי נשאר כי עבור משוררים, סופרים ואינטלקטואליים (Abu Jaber, 2001, p.52).

לשון הדיפלומטיה לעתים קרובות כמו שירה, יש את היכולת להעביר אנשים ממצב רוח למצב רוח, בין אם דמוגיה או אם לתת ביטוי לאידיאולוגיות אצילות, תיאוריות, או אפילו אמונות דתיות, ללשון רגילה או לדיפלומטיה ישמומנטום וכוח מניע פנימי כי הוא חסר גיל (kurbalija, 2001, p.53).

הטכניקה הדיפלומטית חביאת לידי מנהגים מיוחדים וקבועים בנושאי שפה וסגנון. מושגים סמליים שונים המופיעים אל היום במסמכים דיפלומטיים הם זכר לנוהגי חצרות המלכות של העבר, הללו הם תבניות הבעה חיצוניים ממזכר (ממורנדום) נורמלי ללא חתימה, משפטי פתיחה וסיום מוסכמים ועד האיגרת הרשמית שיש בה מושגים סמליים מוסכמים, תיפעול בסגנון טקסי מוגבל ובנוסחאות של אדיבות, גם אם תוכן האיגרת עלול להיות קשה וחומר, יכול לעזור בריסון יציר הכעס והרוגז ואולי אף למנוע, במידת מה, החרפת יחסים (נוהגי שפה דומים קיימים גם בפרלמנטים שונים בעולם ובבית משפט גם בישראל (יגר, 2005, עמ' 41).

יתכן להעריך את ערכם של גינוני הסגנון הדיפלומטי המסורתי כאשר מאזינים לגידופים שלוחי הרסן וללשון הגסה הרווחת ב"דיפלומטיה הפומבית" של דיוני האו"ם וארגונים בינלאומיים אחרים בהם לא קיימת המסגרת המגבילה של נימוסים ומטבעות לשון שתפקידם לנסוח ולהתגבר על הנטייה להשתמש בשפה מעליבה בניהול משא ומתן ויחסי חוץ בין מדינות (יגר, 2005, עמ' 43).

מובן מאליו שניתן לפרש את המושג "לשון דיפלומטיה" בכמה דרכים, ראשית, כלשון "לשון אם" או "לשון נרכשת", הדיבור בשימוש על ידי אומה אחת, בשבט או בקבוצה גדולה אחרת דומה של אנשים, במובן זה אנו יכולים לומר, למשל, הלשון הצרפתית הזאת הייתה הלשון הדיפלומטית המוקדמת במחצית הראשונה של המאה ה-20, שנית, כדרך מיוחדת להביע את הצרכים העדינים של המקצוע הדיפלומטי, בדרך זו ניתן לומר, למשל, שהנציג של מדינה כזו וכזו דיבור על הנושא הנתון בלשון לא דיפלומטית לחלוטין, כמוכן, המונח יכול להתייחס לצורה מסוימת, סגנון, אופן או טון הביטוי, למשל, שהשר ניסח את תנאיו בלשון חזקה בצורה בלתי רגילה, זה

יכול להיות גם ביטוי מילולי אולא מילולי של מחשבות או רגשות, שליחת ספינה נושאת מטוסים היא לשון שכולם מבינים (Nick, 2001, p.39).

חסרונה של "לשון דיפלומטית" זו, בייחוד בשפה ימינו המחוספסת והאלימה לפעמים, היא שהציבור, ולעיתים גם המדינאים עצמם, בייחוד חסרי ההשכלה או הניסיון שביניהם, אינם מתמצאים במשמעות האמיתית של מושגים דיפלומטיים קלושים אלה, שתי מלחמות העולם ושנות המלחמה הקרה שהיו רוויות שימוש בשפה של איומים וגידופים ותעמולה גסה, החלישו מאוד את היעילות של העברת מסרים חדים ובהירים בשפה מאופקת ואלגנטית שאיננה מביאה לטריקת דלתות ולהחרפת המשבר (Balandina, 2011, p.15).

2- המונחים הדיפלומטיים הבולטים בסכום המסמכים הישראליים.

המונח הדיפלומטי: הוא סמל לשוני יחיד (יחיד או מורכב), היא מבטאת מושג דיפלומטי ספציפי וברור, המוסכם על ידי העם בתחום הידע, שהוא לשונת ההבוה ואמצעי התקשורת בין העובדים בתחום היחסים והעניינים הדיפלומטיים של המדינות (بوركايب، رشيدة سعدوني، 2022، ص 195).

1- אַקְדָמָה (האקדמה ללשון העברית, 199, עמ' 19), הפרוש בערבית, אַקְדָת : (رسالة، خطاب، مذكرة) (שגיב, 1985, עמ' 17), הפרוש בעברית, מְקָתָב, הוֹדָעָה בְּקָתָב, פְּרָטִית אוֹ רִשְׁמִית (אבן שושן, 1974, עמ' 22), ההגדרה הדיפלומטית, מכתב, הודעה כתובה, פרטית או רשמית, הנשלחת בדואר או בדרך אחרת (שויקה, 1997, עמ' 58), "השיר נכתב בעקבות הודעת שר החוץ משה שרת בכנסת ב-14 במאסר, שבה נמסר כי ממשלת ישראל הגישה איגרות זהות מעצמת הכיבוש" (לאור, 2014, עמ' 402).

2- אַקְרִיּוֹת (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 11), הפרוש בערבית, אַקְרִיּוֹת : (مسؤولية، التزام، كفالة) (שגיב, 1985, עמ' 17), הפרוש בעברית, עֲרָבוֹת, הַיּוֹת אַקְרָאִי (אבן שושן, 1974, עמ' 62), ההגדרה הדיפלומטית, תכונתו של האחראי, של מי שאפשר לסמוך עליו, אמינות, מחימנות (שויקה, 1997, עמ' 52), "בין השלכות גישה זו ניתן לראות כי אחד מתחומי האחריות המרכזיים של הדיפלומטים הישראלים הוא גינס כספים עבור מדינות ערב" (חזוני, 1996, עמ' 72).

3- אִימְפֶּרִיאָלִיזְם (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 19), הפרוש בערבית, אִימְפֶּרִיאָלִיזְם : (امبريالية، استعمار : سياسة التوسع الاستعماري) (שגיב, 1985, עמ' 60), הפרוש בעברית, שִׁטָּה מְדִינִית הַמְכַנֶּנֶת עַל – יְדֵי הַשְׂאִיפָה לְהַשְׁתַּלְטוֹת עַל אֶרְצוֹת אַחֲרוֹת לְשֵׁם שְׁעִבּוֹךְ וְנִצּוֹל אוֹ צְרוֹתֶיהֶן, שְׂאִיפָה לְהִיּוֹת אִימְפֶּרִיָּה גְדוֹלָה (אבן שושן, 1974, עמ' 75), ההגדרה הדיפלומטית, שיטה מדינית הדוגלת בהרחבת שט השלטון של המדינה, במטרה להגדיל את כוחה ועושרה על – ידי השתלטות על ארצות אחרות, שעבוד וניצול משאביהן והעמים היושבים בהן, המדיניות המוצעת על – פי שיטה זו (Berridge, 2003, p.149) " ב 11 באפריל,

- ועידה של דיפלומטים ערבים כדי לקבוע עמדה אחידה ביחס לבעיית ארץ - ישראל (" האימפריאליזם הישראלי ") ובעיות צפון אפריקה בוועידת בנדונג שעמדה להיפתח כעבור שבוע " (יגר, 2004, עמ' 83).
- 4- אֶכְסַנְיָה [כגון אכסניה של ושידה, של משלחות, של שיחות רשמיות] (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 11), הפרוש בערבית, אֶכְסַנְיָה, אֶכְסַנְיָה: (دار ضيافة، فندق، مبيت) (שגיב 1, 1985, עמ' 72), הפרוש בעברית, בֵּית - מְלוֹן, פְּנֶדֶק (אבן שושן 1, 1974, עמ' 188), ההגדרה הדיפלומטית, מקום שבו מתארתים ומתאכסנים, מלון (שויקה 1, 1997, עמ' 83), " שרת החוץ של ממשלת הימין שם, מרגריטה אף אוגלה, התגייסה בהתלהבות לסייע לנו באמצעות האכסניה של ארצה ומינתה את הדיפלומטית או דיסמונד ללוות את הרביעייה " (ביילין, 2021, עמ' 228).
- 5- בִּיָּה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 76), הפרוש בערבית, בִּיָּה: (عاصمة، حاضرة، قاعدة البلاد "الملك") (שגיב 1, 1985, עמ' 169), הפרוש בעברית, בִּיָּה, עִיר הַמִּוֶּכָּה, הָעִיר הַקְּאֲשִׁית בַּמְדִּינָה, עִיר הַשְּׁלֶטוֹן הַמְּרָפְזִי (אבן שושן 1, 1974, עמ' 219), ההגדרה הדיפלומטית, הָעִיר הַקְּאֲשִׁית שֶׁל הַמְדִּינָה, עִיר הַמְּלוֹכָה (כנעני 1, 1998, עמ' 272), "עד אמצע המאה התשע - עשרה התנגדה החצר הקיסרית לדרישת מדינות זרות להקים משרד החוץ, אשר משמעותו הכרה במעמד מדיני שונה בין המדינות, ומנעה מהזרים להקים ניצגויות דיפלומטיות קבועות בעיר הבירה " (פרופר, 2016, עמ' 16).
- 6- פְּלֶדֶר (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 17), הפרוש בערבית, פְּלֶדֶר: (حامل بريد دبلوماسي) (שגיב 1, 1985, עמ' 179), הפרוש בעברית, [בשירות דיפלומטי] שְׁלִיחַ מִיָּחָד שֶׁהִטֵּל עָלָיו לְהַעֲבִיר אִישִׁית מְסִינְדִּינִי או יְדִיעָה סוֹדִית לְאָרֶץ אֶחָת (אבן שושן 1, 1974, עמ' 233), ההגדרה הדיפלומטית, שעוסק בבלדרות (כיום בעיקר בהקשרים דיפלומטיים) (Berridge, 2003, p.60) " ב - 1943 עלה קובלה בדרגה במשרד החוץ ושימש בלדר דיפלומטי - ב - 19 באוגוסט הוא נשלח לברן, בירת שווייץ עם דואר דיפלומטי " (ברבש, 2023, עמ' 223).
- 7- דְּאָר (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 21), הפרוש בערבית, דְּאָר: (بريد، بوسته) (שגיב 1, 1985, עמ' 1283), הפרוש בעברית, פּוֹסְטָה, מוֹסָד לְמַשְׁלָרֵחַ מְכַתְּבִים מְכַרְקִים, חֲבִילוֹת וְכְדוּמָה לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבָּעוֹלָם (אבן שושן 1, 1974, עמ' 386), ההגדרה הדיפלומטית מוסד המספק שירות משלוח של מכתבים גלויות, חבילות וכדי ממקום למקום ושירותים נוספים, כמו טלקס, פקימיליה ועוד, הדרך שבה ירותים אלא מתבצעים הדברים הנשלחים בדרך זו (שויקה 2, 1997, עמ' 307), " ב - 2 במארס 1966 כארבעה חודשים לאחר אותו לילה שבו התקשר אלי נפתי, שלחתי בדואר דיפלומטי מאובטח מכתב אישי אל ידידי חיים ישראלי, עוזר שר הביטחון " (איתן, 2020, עמ' 296).

- 8- דִּיפְלוֹמָטִי (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 21), הפרוש בערבית, דִּיפְלוֹמָטִי: (דبلوماسية, سياسي, مايخص الدبلوماسية أو السياسة) (שגיב 1, 1985, עמ' 311), הפרוש בעברית, הַשִּׁיךְ לְדִיפְלוֹמָט וּלְתַפְקִידוֹ (אבן שושן 1, 1974, עמ' 426), ההגדרה הדיפלומטית, נְשִׁיךְ לְדִיפְלוֹמָט וּלְתַפְקִידוֹ (שוויקה 1, 1997, עמ' 330), " ככל הידוע, אין תקדים דיפלומטי בשירותה של מדינה כלשהי ובמשך תקופה כה ארוכה " (בשן, 1999, עמ' 12).
- 9- דִּיפְלוֹמָטִיָּה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 21), הפרוש בערבית, דִּיפְלוֹמָטִיָּה: (دبلوماسية, سياسة) (שגיב 1, 1985, עמ' 312), הפרוש בעברית, נְהוּל מִשָּׂא – וּמִתֵּן עִם מְדִינֹת זָרוֹת (אבן שושן 1, 1974, עמ' 426), ההגדרה הדיפלומטית, ככל הפעילות הכרובה ביחסים רשמיים של מדינה אחת עם מדינות אחרות, ושל טיפות יחסים בינלאומיים (שוויקה 2, 1997, עמ' 330), "ידה הארוכה של מדינת ישראל, עושה הרבה טוב לעם שלנו ולא רק בתחומי הדיפלומטיה הקונבנציונלית " (מזר, 2016, עמ' 13).
- 10- דִּרְכּוֹן (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 21), הפרוש בערבית, דִּרְכּוֹן: (جواز سفر, باسپورت) (שגיב 1, 1985, עמ' 337), הפרוש בעברית, פְּסַפוֹרְט, תְּעוּדַת – מַסַּע הַנִּתְּכֶת עַל – יְדֵי הַמְּשַׁלְתָּ לְאַזְכָּרָתָּ וְהַמְּקַנָּה לוֹ זְכוּת לְצֵאתָ לְאַרְצוֹת שׁוֹנוֹת וְלָשׁוּב לְמֹלְדְתּוֹ (אבן שושן 1, 1974, עמ' 465), ההגדרה הדיפלומטית, מִסְמַךְ רִשְׁמִי הַמוֹנֶפֶק עַל – יְדֵי הַמְּשַׁלָּה הַמַּעֲנִיק לְאַזְרַח הִיתָה יְצִיאָה הָאָרֶץ וְאִישׁוֹר שֶׁהִיָּה בַּמִּשְׁךְ זֶמֶן מְסוּיָּים בַּמְּדִינָה זֶרָה, בְּלוֹעִזִּית : פְּסַפּוֹרְט (שוויקה 2, 1997, עמ' 391), "פי אמחה על פגיעה בחסינות בעל דרכון דיפלומטי עלידי כבילת והתנהגות גסה כלפיו " (רוזנטל, 2009, עמ' 389).
- 11- הַדְּדִיּוֹת (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 123), הפרוש בערבית, הַדְּדִיּוֹת: (تبادل, تكافل, المعاملة بالمثل (قاعدة من قواعد العرف الدولي في العلاقات بين الدول)) (שגיב 1, 1985, עמ' 354), הפרוש בעברית, יַחַס – גּוֹמִלִים, יַחַס שְׂבִין אִישׁ לְרֵעֵהוּ (אבן שושן 2, 1974, עמ' 487), ההגדרה הדיפלומטית, יַחַס – גּוֹמִלִים, יַחַס שְׂבִין אִישׁ לְרֵעֵהוּ (כנעני 1, 1998, עמ' 707), "בראשית 1952 הוחלט לשגר להודו את מנכ"ל משרד החוץ ד"ר ולטר איתן, מטרת נסיעתו היתה לבדוק אם יש סיכוי לכונן קשרים דיפלומטיים, גם אז לא ויתר שרת לחלוטין על עקרון ההדדיות " (יגר, 2004, עמ' 142).
- 12- הֶסְגֵּר (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 23), הפרוש בערבית, הֶסְגֵּר: (حصار, تطويق عسكري, فرض حصار, فرض حظر (عن طريق قطع سبل المواصلات عن الدولة المحاصرة)) (שגיב 1, 1985, עמ' 403), הפרוש בעברית, בְּלוֹקָדָה, נִתּוּק כָּל קִשְׁרֵי הַתַּחְבּוּרָה שֶׁל אֶרֶץ עִם הַחוּץ עַל – יְדֵי כַח צְבָאִי (אבן שושן 2, 1974, עמ' 465), ההגדרה הדיפלומטית, בְּלוֹקָדָה, נִתּוּק קִשְׁרֵי הַתַּחְבּוּרָה שֶׁל מְקוֹם אוֹ מְדִינָה, שֶׁלֹא קִשְׁרֵי הַתַּחְבּוּרָה שֶׁל מְקוֹם אוֹ מְדִינָה, שֶׁלֹא יוֹכְלוּ לְהִתְקַשֵּׁר אִתָּם (כנעני 1, 1998, עמ' 803) "המצוקה ההומניטרית ברצועת עזה גורמת לאי – יציבות ומגבירה את המוטיבציה של החמאס להסלים את העימות

עמי שראל, החמס משתמש במצוקה ההולכת ומחריפה כדי לאלץ את ישראל את הסגר ואת הלחץ על הרצועה " (דקל ואחרים, 2019, עמ' 6).

13- הֶסְדֵר (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 26), הפרוש בערבית, הֶסְדֵר: (تسوية، تنظيم، تنسيق) (שגיב 1, 1985, עמ' 404), הפרוש בעברית, קביעת סדר ומשטר (אבן שושן 2, 1974, עמ' 545), ההגדרה הדיפלומטית, הסכם (לרוב רשמי) הנקבע לאחר משא ומתן בין שני צדדים או יותר בנוגע לפעולות, שיטות, נחלים וכדי שיינקטו (שויקה 1, 1997, עמ' 456), " בחודש מרס כתב אתרידג', כי לרגל היעדרה של מחווה כזאת " סופל כל הנושא של הסדר בדרכי שלום " . את טענתו התקיפה של שרתוק, כי ישראל אינה יכולה לעשות כזאת (מורסי, 2005, עמ' 344).

14- הֶסְכֵם [בין מדינות] (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 26), הפרוש בערבית, הֶסְכֵם: (معاهدة، ميثاق) (שגיב 1, 1985, עמ' 405), הפרוש בעברית, בְרִית, חוזה של שתוק פְּעֻלָּה וְכֻדוּמָה (אבן שושן 2, 1974, עמ' 246), ההגדרה הדיפלומטית, חוזה רשמי שנחתם בין שני צדדים או יותר ויש לקיים אותו של – פי חוק (שויקה 2, 1997, עמ' 458), "בהסכם השלום עם מצרים, כאשר העלה שלמה הלל בשנת 1979 בכנסת את הזיקה בין הסכם השלום לרכושם של היהודים" (שנהב, 2003, עמ' 143).

15- הֶפְגָּנָה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 23), הפרוש בערבית, הֶפְגָּנָה: (مظاهرة، تظاهرة) (שגיב 1, 1985, עמ' 412), הפרוש בעברית, פְּחֶסֶם דְּבָר עַל – יְדֵי מַעֲשֶׂה פְּמָבִי, תְּהֻלָּה בִּפְסוּכֻדוּמָה (אבן שושן 2, 1974, עמ' 556), ההגדרה הדיפלומטית, אסיפת או תהלוכה של בני אדם המיועדת להביע בציבור את דעתם בעניין מסוים, ובעיקר את מחאתם כלפיו או את תמיכתם בו, בניסיון להשפיע על אחרים או על קובעי המדיניות (שויקה 3, 1997, עמ' 473), " לצד הפעילות הדיפלומטיות נערכו גם הפגנות ופעולות הסברה בארץ ובעולם תחת הסמה ' שלח את עמי שקיבלו את ברכתו של נשיא המדינה ונועדו לעורר את דעת הקהל למיצות היהודים " (צורף, 2007, עמ' 571).

16- הֶצְטָרְפוּת [לאמנה וכדומה] (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 28), הפרוש בערבית, הֶצְטָרְפוּת: (انضمام) (שגיב 1, 1985, עמ' 421), הפרוש בעברית, הֶתְחַבְּרוּת (אבן שושן 2, 1974, עמ' 269), ההגדרה הדיפלומטית, הֶתְחַבְּרוּת (כנעני 1, 1988, עמ' 838), " מלחמת ששת הימים כנקודת מפנה וכחלון הזרמנויות : הצטרפות הימין לקואליציית ליכוד לאומי וטשטוש הגבולות בין המחנות " (רודף, 2015, עמ' 2007).

17- הֶרְשָׁפָּה (של המדינה המארחת לתפקוד קונסול זר או לביצוע פסק דין של בית דין זר) (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 28), הפרוש בערבית, הֶרְשָׁפָּה: (توكيل، تفويض، تخويل) (שגיב 1, 1985, עמ' 433), הפרוש בעברית, מִתֵּן רְשׁוֹת לְאֶדֶם לִיצֵג אוֹתוֹ, יְפוֹי – פֶּח לְמִישָׁהוּ לְפַעֵל בְּשֵׁם שׁוֹ לְחוֹ (אבן שושן 2,

1974, עמ' 586), ההגדרה הדיפלומטית, נתית רשות או ייפוי כוח על – ידי אדם אחד לאחר לייצג אותו ולבצע פעולות מסוימות בשמו ובמקומו (שויקה 2, 1997, עמ' 505), "ביום כ"ד בחשוון תקצ"ן הודיע לעהרן לר' ישראל משקלוב כי השיג הרשאה רשמית מטעם ממשלת הולנד להשתמש בשירותי הדואר הדיפלומטית שלה " (מוגנשטרן, 2007, עמ' 134).

18- חסות (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 135), הפרוש בערבית, חסות: (حماية, أمان, وصاية, رعاية) (שגיב, 2, 1985, עמ' 583), הפרוש בעברית, תמיכה, הגנה, קבלת אפיטרוֹפּוסות על דָּבָר (אבן שושן 2, 1974, עמ' 805), ההגדרה הדיפלומטית, משפט בינלאומי מסגרת מדינית המיוסדת על כפיפות של מדינה או של אזור למדינה אחרת (לרוב חזקה יותר) או לכמה מדינות (Berridge, 2003, p.67), "הפיכתה של ארץ – ישראל ממדונת חסות רומית למדינה שהיא חלק מן המערכת הפרובינקיאלית היתה בלתי נמנעת (שטרן, 1984, עמ' 92).

19- חָרָם (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 36), הפרוש בערבית, חָרָם: (مقاطعة, حظر, منع, عدم, سماح) (שגיב, 2, 1985, עמ' 605), הפרוש בעברית, נְדוּי, שְׁמָתָא, אָסוּר לְבוֹא בְּמַעַע עִם הַצָּבוּר (אבן שושן 2, 1974, עמ' 841), ההגדרה הדיפלומטית, שלילה של שיתוף פעולה חברתי או כלכלי עם קבוצה חברתית מסוימת או עם אחד מחבריה, סירוב לשתף פעולה בתחום הכלכלי, התרבותי וכדי (Berridge, 2003, p.67), "זאת מלבד היחס העיון הבוע שהמשיכו להפגין המדינות המוסלמיות, עקב האינטרסים הכלכליים והמחריים של יפן בעולם הערבי וחששותיה מפני החרם הערבי " (יגר, 2004, עמ' 169).

20- יועץ (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 59), הפרוש בערבית, יועץ: (مستشار) (שגיב, 2, 1985, עמ' 677), הפרוש בעברית, יועץ(נוֹתָן עֲצוֹת) (אבן שושן 2, 1974, עמ' 950), ההגדרה הדיפלומטית, ברגה בשירות הדיפלומטית הנמוכה מדרגת רשמית בחצר המלוכה (שויקה 2, 1997, עמ' 771), "בין האנשים החשובים הרבים שהכיר היה סר רוברט ונסיטרט, היועץ הדיפלומט הראשי של ממשל הור מלכותו " (מקנטייר, 2014, עמ' 15).

21- פְּנִיעָה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 42), הפרוש בערבית, פְּנִיעָה: (خضوع, استسلام, اذعان) (שגיב, 2, 1985, עמ' 756), הפרוש בעברית, קבלת מרותו של אחד, הפסקת ההתנגדות למִשְׁהוֹ (אבן שושן 3, 1974, עמ' 1074), ההגדרה הדיפלומטית, קבלת שלטונו או מרותו של אחד, הפסקת הלחימה או ההתנגדות והודאה בנצחונו של האויב כלרוב באופן רשמי(כנעני 1, 1998, עמ' 2170), "כפי שמצטט הנרי פיינגולד, היתה 'לשאת – ולתת עם גרמניה וגרורותיה על הצלת היהודים באמצעות גופים ומדינות נייטרליות'. מִשָּׂא – ומתן כזה עמד בסתירה גמורה לתביעת' כניעה ללא תנאי' (אהרונסון, 2008, עמ' 212).

22- כָּתֵב - הָאֶמְנָה (הֶאֱקֵדְמָה לַלְשׁוֹן הָעֵבְרִית, 1999, עמ' 42), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית כָּתֵב - הָאֶמְנָה: (אִוְרָק הָאֶעְתָּמָד) (يَقْدُمُهَا السَّفِيرُ لَدَى رَئِيسِ الدَّوْلَةِ الْمُعْتَمَدِ فِيهَا) (שְׁגִיבָ2, 1985, עמ' 343), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית, תְּעוּדָה הִמְעִידָה עַל מְנוּיוֹ וְסִמְכוֹנוֹ שֶׁל צִיר אֹו שְׁגִרִיר הַשְּׁלֹוֹחַ מֵאֵת מְדִינָה אַחַת לַחֲבֶרְתָּהּ (אֲבֹן שׁוֹשֶׁן 2, 1974, עמ' 473), הַהִגְדָּרָה הַדִּיפְלוֹמַטִית, תַּעוּדַת הַמֵּאשְׁרֶת אֶת מִינוּיוֹ שֶׁל דִּיפְלוֹמַט לַתְּפִקִּידוֹ מִטַּעַם מְדִינָתוֹ וְהַמוֹגֶשֶׁת לְרֹאשׁ הַמְּדִינָת שֶׁהוּא עֵתִיד לִשְׂרֵת בָּהּ (שׁוּיָקָה 2, 1997, עמ' 865), "אֶחָת הַתּוֹצְאוֹת שֶׁל כִּנֶּס זֶה הִיָּתָה הַהַחֲלָטָה לְכוֹנוֹן קִשְׁרִים דִּיפְלוֹמַטִיִּים עִם בּוֹרְמָה, וְרִנְגוֹן הַפְּכָה לְבִירָה הָאִסְיָאנִית הַשְּׁנִיָּה שְׁבָה הַגִּישׁ שְׁגִרִיר יִשְׂרָאֵל אֶת כָּתֵב - הָאֶמְנָה שֶׁלוֹ (הָרֵאשׁוֹנָה הִיָּתָה טוֹקִיו) " (מְדִיזִינִי, 2008, עמ' 335).

23- כָּנֶס [שֶׁל אֶרְגוֹן, כְּגוֹן כִּנֶּס שֶׁל עֲצַרַת הָאוֹיִיִם] (הֶאֱקֵדְמָה לַלְשׁוֹן הָעֵבְרִית, 1999, עמ' 42), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית כָּנֶס: (مؤتمر، اجتماع) (שְׁגִיבָ2, 1985, עמ' 758), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית, מוֹשֶׁב, הֶתְפָּנְסוֹת שֶׁל חֲבָרִי מוֹסֵד צְבוּרֵי מְדִינָה, מְדַעִי וְכוּ, לְשֵׁם עֲרִיכַת שׁוֹרֶת יְשִׁיבוֹת בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה מְסִימָת, סְסִיָּה (אֲבֹן שׁוֹשֶׁן 3, 1974, עמ' 1076), הַהִגְדָּרָה הַדִּיפְלוֹמַטִית, אִסִּיפָה שֶׁל אֲנָשִׁים רַבִּים, כִּינוֹס, מַפְגֵּשׁ גָּדוֹל, קוֹנְגֶּרֶס (שׁוּיָקָה 3, 1997, עמ' 849), "הַכִּנֶּס הַדִּיפְלוֹמַטִי הָרֵאשׁוֹן הַתְּקִיִּים בְּדִצְמֵבֵר 2008 בְּבוֹאֵנֶס אִיִּירֶם, וְהַשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ הָרֹוב הַגָּדוֹל שֶׁל מְדִינֹת אַמְרִיקָה הַלְטִינִית " (בֹּאוּאֵר, 2019, עמ' 146).

24- מוֹשֶׁבָּה (הֶאֱקֵדְמָה לַלְשׁוֹן הָעֵבְרִית, 1999, עמ' 27), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית מוֹשֶׁבָּה: (مستعمرة وتقع تحت حكم دولة أجنبية) (שְׁגִיבָ2, 1985, עמ' 896), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית, קוֹלוֹנִיָּה, אֶרֶץ הַנִּמְצָאָת בְּרִשׁוֹמָהּ וּבְשִׁלְטוֹנָהּ הַמְּלָא שֶׁל מְדִינָה זָרָה (הַמְּטָרוֹ פוֹלִין) הַמְּנַצֶּלֶת אֶת מְקוֹרוֹתֶיהָ וְאֶת הַכְּנִסוֹתֶיהָ לְטוֹבַת עֲצָמָהּ (אֲבֹן שׁוֹשֶׁן 3, 1974, עמ' 1271), הַהִגְדָּרָה הַדִּיפְלוֹמַטִית, טְרִיטוֹרִיָּה, לְרֹוב מַעֲבֵר לִים, הַכְּבוּשָׁה וּמְנוּהֶלֶת בִּידֵי מְדִינָה זָרָה, אֲשֶׁר שׁוֹלֶטֶת בָּהּ שְׁלִיטָה מְלָאָה מִבְּחִינָה מְדִינִית, כְּלָכִלִית וְתַרְבּוּתִית (שׁוּיָקָה 3, 1997, עמ' 981), "בְּד' בֹּאִיִר (1919. 4. 5) בִּיקָר בְּמוֹשְׁבָה " וְעַד הַצִּירִים " . הַמְּשַׁלַּחַת הַצִּיוִּנִית בְּרֵאשׁוֹתוֹ שֶׁל הַד " רַחֲמִים וִיצְמָן, שְׁבֹאָה לָאֶרֶץ - יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְסִייעַ בְּשִׁקּוֹם הַיִּיֶשׁוּב הָעֵבְרִי תַּחַת הַמְּשַׁלָּה הַצְּבָאִי הַבְּרִיטִי (חֲשִׁבִיָּה, 2003, עמ' 95).

25- מְלוֹכָה (הֶאֱקֵדְמָה לַלְשׁוֹן הָעֵבְרִית, 1999, עמ' 51), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית מְלוֹכָה: (ملكية (وأحد أشكال الحكومة ويتولى فيها الحكم ملك عن طريق الوراثة), سلطة الملك، حكم ملكي) (שְׁגִיבָ2, 1985, עמ' 963), הַפְּרוֹשׁ בַּעֲרָבִית, שִׁלְטוֹן מְלָךְ, מְלָכוֹת (אֲבֹן שׁוֹשֶׁן 3, 1974, עמ' 1359), הַהִגְדָּרָה הַדִּיפְלוֹמַטִית, מִשְׁטֵר שְׁבֵרָאשׁוֹ עוֹמַד מְלָךְ אֹו קִיסֵר, וְהַכְּהוֹנָה בּוֹ עוֹבֶרֶת בִּירוּשָׁה, מְדִינָה שִׁישׁ בָּהּ מִשְׁטֵר כְּזֶה, מוֹנֶרְכִיָּה (שׁוּיָקָה 4, 1997, עמ' 1044), " הַנְּסִיךְ טְרָקִי אֵל - פִּיצָל לֹא שִׁימַשׁ אֶז בַּתְּפִקִּיד רֶשְׁמִי, אֶךְ הִיָּה עַדִּיין נְסִיךְ מִמְּשַׁפַּחַת הַמְּלוֹכָה,

לפיקך, ישמקום לשער שצעדים או מהלכים דיפלומטיים שלו (גם לחיצת יד לגורם ישראל) (מרזוק, 2023, עמ'119).

26- ממסד (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ'53), הפרוש בערבית ממסד: (هيئة الحكم) (שגיב, 1985, עמ'977), הפרוש בעברית, מארגן, שישבו מוסדות שונים (אבן שושן 3, 1974, עמ'1380), ההגדרה הדיפלומטית, מערכת של מוסדות רשמיים ובעלי כוח השפעת במדינת את בחברה מאורגנת כלשהי, הסמכות העליונה הרשמית זהחוקית הקובעת דפוסי חיים והתנהגות מקובלים במדינת, בחברה, בארגון זכדי(Berridge, 2003, p.170), " ובכלל זה הכרה בזכות ישראל על ירושלים, יהודה ושמרון הממסד הדיפלומטי הישראלי באופן מוחלט " (בק, 2022, עמ'278).

27- משלחת (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ'63), הפרוש בערבית משלחת: (بعثة, وفد) (שגיב, 1985, עמ'1095), הפרוש בעברית, מלאכות, דלגציה, חבר אנשים שנשלחו למטרה מסוימת (אבן שושן 3, 1974, עמ'1564), ההגדרה הדיפלומטית, קבוצה של אנשים הנשלחת על ידי גוף גדול יותר (מדינת בית ספר, מוסד ציבורי וכד ") כדי לייצג אותו או כדי לבצע משימה בשמו (שויקה 4, 1997, עמ'1149), " בינואר 1989 ערך מזכיר המדינה המזרח גרמני לענייני דת, קורט לופלר, ביקור רשמי בישראל עם משלחת דיפלומטית ממושרד החוץ " (בק, 2011, עמ'135).

28- משקיף (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ'59), הפרוש בערבית משקיף: (مراقب) (שגיב, 1985, עמ'1103), הפרוש בעברית, משגיח, מפקח (אבן שושן 4, 1974, עמ'1576), ההגדרה הדיפלומטית, (באו"ם) חייל או אדם שנדרש לפקח על קיום החלטה של האו"ם לגבי הפרדת כוחות, שביחת נשק ושאר הסכמים בין צדדים לוחמים (שויקה 4, 1997, עמ'1155), " שליה העיתון בארצות הברית כתב כי משקיפים דיפלומטים סבורים כי ישראל עומדת עתה בפני אחת התקופות השות ביותר בזירה הבינלאומית מאז 1948 (עילם, 2020, עמ'105).

29- נספח (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ'67), הפרוש בערבית נספח: (ملحق) (שגיב, 1985, עמ'1173), הפרוש בעברית, נספח [בשירות הדיפלומטי] חבר מצרף לשגרירות או לצירות פמחה במקצוע מסים (אבן שושן 3, 1974, עמ'1686), ההגדרה הדיפלומטית, אחד מבעלי התפקידים בסגל הדיפלומטי של מדינה אחת במדינה אחרת, המופקד על טיפול בעניינים שבחיתום מומחיותו (כגון'נספח צבאי, 'נספח תרבותי')(Berridge, 2003, p.31).

30- נציב (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ'62), הפרוש בערבית, נציב : (مندوب, ممثل, مفوض) (שגיב, 1985, עמ'1188), הפרוש בעברית, עמוד, נוש מצב (אבן שושן 4, 1974, עמ'1711), עמוד, גוש זקוף (שויקה 4, 1997, עמ'1252), " לא יקבל בית משפט כראיה חוות – דעת או תעודת רופא שנעשו מחוץ

לִיִּשְׂרָאֵל, אֵלֹא כְּשִׁישׁ עֲלִיהֵן אִישׁוֹר שֶׁל נְצִיב קוֹסוֹלָרִי אוֹ דִּיפְלוֹמָטִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל (וִיצִטוֹם וְאַחֲרִים, 2009, עמ' 68).

31- נְצִיג(הֶאֱקִדְמָה לַלְשׁוֹן הָעִבְרִית, 1999, עמ' 62), הַפְּרוֹשׁ בְּעִרְבִית, נְצִיג: (מִנְדוּב, מִמְלָה, מִעֲמֵד) (שְׂגִיבֶה, 1985, עמ' 1188), הַפְּרוֹשׁ בְּעִבְרִית, בָּא - פֶּחֶ, מְרָשָׁה מְטַעַם מוֹסָד, שְׁלִטוֹן וְכִדּוֹמָה(אֲבֵן שׁוֹשֵׁן 4, 1974, עמ' 1711), הֶהֱגִדְרָה הַדִּפְלוֹמָטִית, מִי שְׁמִיִּצַּג בְּאוֹפֵן רִשְׁמִי אֲרִגּוֹן, מוֹסָד, שְׁלִטוֹן וְכִדּוֹ(שׁוּיָקָה 4, 1997, עמ' 1252), "יִשְׂרָאֵל קוֹנְסוֹל בְּקוֹאֵלָה לּוֹמְפּוֹר שִׁקְבֵּל בְּבוֹא הָעֵת, כְּשִׁמְאֵלֵיָה תִיעֶשֶׂה עֲצֵמָאִית, מַעֲמַד שֶׁל נְצִיג דִּפְלוֹמָטִי " (יָגֵר, 2004, עמ' 98).

32- נְשִׂאִוֹת(הֶאֱקִדְמָה לַלְשׁוֹן הָעִבְרִית, 1999, עמ' 63), הַפְּרוֹשׁ בְּעִרְבִית, נְשִׂאִוֹת: (رئاسة, منصب الرئيس) (שְׂגִיבֶה 3, 1985, עמ' 1201), הַפְּרוֹשׁ בְּעִבְרִית, מְשַׁכְּתוֹ אוֹ תַּפְקִידוֹ שֶׁל הַנְּשִׂאִי(אֲבֵן שׁוֹשֵׁן 4, 1974, עמ' 1733), הֶהֱגִדְרָה הַדִּפְלוֹמָטִית, תַּפְקִיד אוֹ מִשְׁרָתוֹ שֶׁל נְשִׂאִי מְדִינָה (שׁוּיָקָה 4, 1997, עמ' 1267), "לְמַעֲלָה מַעֲשֵׂר שָׁנִים כִּיהֵן יִצְחָק בֵּן - צִבִּי בְּתַפְקִיד נְשִׂאִי מְדִינַת יִשְׂרָאֵל וּבְתַקּוּפַת כְּהוֹנַת גִּבְשׁ וְעִיצָב אֶת מוֹסַד הַנְּשִׂאִוֹת וְאֵת מַעֲמָדוֹ הַמִּיּוֹחַד שֶׁל בֵּית הַנְּשִׂאִי בִירוּשָׁלַיִם בְּצִיבּוֹר הַיִּשְׂרָאֵלִי(צוּרָף, 1998, עמ' 7).

33- סְגָל(הֶאֱקִדְמָה לַלְשׁוֹן הָעִבְרִית, 1999, עמ' 77), הַפְּרוֹשׁ בְּעִרְבִית, סְגָל: (سلك(دبلوماسية مثلاً), فريق, طاقم) (שְׂגִיבֶה 3, 1985, עמ' 1218), הַפְּרוֹשׁ בְּעִבְרִית, כָּלֵל הָאֲנָשִׁים הָעוֹסְקִים בְּסוּג פְּעִילוֹת מְסַכֵּם, הַסְּגָל הַדִּפְלוֹמָטִי (חֶבֶר הַשְּׂגָרִירִים, הַצִּירִים, הַנְּסַפְּחִים וְכִדּוֹמָה(אֲבֵן שׁוֹשֵׁן 4, 1974, עמ' 1959), הֶהֱגִדְרָה הַדִּפְלוֹמָטִית, כָּלֵל הָאֲנָשִׁים הָעוֹסְקִים בְּסוּג פְּעִילוֹת אֶחָד, חֶבֶר - עוֹזְרִים קֶרֶב : הַסְּגָל הַדִּפְלוֹמָטִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל(כְּנַעֲנִי 5, 1998, עמ' 3915), "בְּתַצּוּגַת הַגָּלָה שֶׁל 1949, שֶׁנַּעֲרַכָּה בְּמִלּוֹן "שֶׁרוֹן" נִכְחוּ בְּעִיקָר חֲבָרֵי סָגֵל דִּפְלוֹמָטִי, שֶׁעָטוּ לְבוּשׁ רִשְׁמִי מְלֹא- שְׁמִלּוֹת עֶרֶב לְנָשִׁים וְחִלְיּוֹת טֶנְקִסִּידוֹ לְגִבְרִים " (הֶלְמָן, 2012, עמ' 65).

34- עֶרְבָה(הֶאֱקִדְמָה לַלְשׁוֹן הָעִבְרִית, 1999, עמ' 137), הַפְּרוֹשׁ בְּעִרְבִית, עֶרְבָה: (كفالة, ضمان, تعهد) (שְׂגִיבֶה 3, 1985, עמ' 1366), הַפְּרוֹשׁ בְּעִבְרִית, אֶחָדִיוּת, בְּטָחוֹן, דְּבָר שֶׁיִּשֵּׁשׁ בּוֹ כְּדֵי לְשַׁמֵּשׁ עֶרְוֹן וּלְהַעֲנִיֵּק בְּטָחוֹן כִּי הַדְּבָר אוֹ הַמַּעֲשֶׂה הַמְּבֻטָּח יִבְצָע(אֲבֵן שׁוֹשֵׁן 5, 1974, עמ' 1994), הֶהֱגִדְרָה הַדִּפְלוֹמָטִית, בִּיטוּחוֹן לִכְךָ שֶׁמַּעֲשֵׂה יִתְקִים אוֹ יִבְצָע כּוֹמְבִטָּח(שׁוּיָקָה 5, 1997, עמ' 1477), "בֵּן - גּוֹרִיוֹן חֲתָר לְמַעֲשֶׂה לְהַבְטַחַת שְׁלּוֹמָתָהּ הַטְּרִיטוֹרִיאִלִית שֶׁל מַמְלַכַת יִרְדֵּן וְעֲצֵמָאוּתָהּ, כְּשִׁבִּיקֶשׁ עֲרוּבָה מִשׁוֹתַפֶּת אַמְרִיקָנִית - סוֹבִיִּיטִית לְסַטָּטוֹס - קוֹו בְּמִזְרַח הַתִּיכוֹן " (ז"ק, 1986, עמ' 60).

35- קוֹ נְסוֹל(הֶאֱקִדְמָה לַלְשׁוֹן הָעִבְרִית, 1999, עמ' 40), הַפְּרוֹשׁ בְּעִרְבִית, קוֹ נְסוֹל: (مبعوث دبلوماسي أصغر من السفير ومن الوزير المفوض (ويجلس عادة في إحدى المدن الكبرى في الدولة التي تقيم علاقات دبلوماسية مع بلاده) (שְׂגִיבֶה 3, 1985, עמ' 1564), הַפְּרוֹשׁ בְּעִבְרִית, נְצִיג רִשְׁמִי שֶׁל מְדִינָה הַנְּשַׁלָּח אֶל מְדִינָה אֶחָדָה לְשֵׁם

הגנה על ענייניהם של אזרחי ארצו המתגוררים בעיר מושבו או באזור מסים במדינה זו, ונציגות ארצו כלפיהשלטונות המקומיים (אבן שושן 6, 1974, עמ' 2315), ההגדרה הדיפלומטית, נציג רשמי של מדינה הנשלח למדינה אחרת כדי לייצג שם אינטרסים מסויימים של אזרחי ארצו, בייחוד בתחום הכלכלי, ולסייע לאזרחי ארצו הנמצעים שם (שויקה 6, 1997, עמ' 1626), " בכוח הסכמי הקפיטולציות פתחו המעצמות נציגויות קונסולריות בירושלים ושלחו אליה נציג בדרגת קונסול " (ינון, 2001, עמ' 20).

36- קונסוליה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 40), הפרוש בערבית, קונסוליה: (قنصلية، دار القنصل ومكتبه) (שגיב 3, 1985, עמ' 1564), הפרוש בעברית, לשכת הקונסול ומשקדיו (אבן שושן 6, 1974, עמ' 2315), ההגדרה הדיפלומטית, לשכת הקונסול (כנעני 6, 1998, עמ' 5164), " הקונסוליה הצרפתית בירושלים הוקמה בתחילת שנת 1843 והייתה כפופה לארץ למשרד החוץ הצרפתי, אלא גם לשגריר שישב באיסטנבול " (הקר, 2008, עמ' 478).

37- רפובליקה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 57), הפרוש בערבית, רפו בליקה: (جمهورية) (שגיב 4, 1985, עמ' 1701), (دولة تامة السيادة، ويرأسها حاكم منتخب من الشعب سواء بالانتخاب المباشر أو عن طريق البرلمان) (Naguib k 2012, p.55) הפרוש בעברית, קהליה, משט מדיני שלפיו בורחים אזרחי המדינה בבחירות דמוקרטיות את נשיא המדינה וממשלתה לתקופה מסוימת, להבדיל מן - מונרכיה (אבן שושן 6, 1974, עמ' 2550), ההגדרה הדיפלומטית, צורת ממשלת שבה השלטון אינו עובד בירושה, אלא נבחר לתקופה מסוימת בבחירות כלליות על - ידי אזרחי המדינה, מדינה שקיים בה משטר רפובליקני (שויה, 1997, עמ' 1754), " עוד קודם לכן, ב-28 באפריל 1971, פנה שר החוץ של " ממשלת הרפובליקה העממית של בנגלדש " למשרד החוץ של ישראל וביש הכרה דיפלומטית מישראל " (יגר, 2004, עמ' 347).

38- שגריר (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 82), הפרוש בערבית, שגריר: (سفير، ممثل دبلوماسي (على أرفع مستوى)) (שגיב 4, 1985, עמ' 1739), הפרוש בעברית, אמבסדור, ציר בדרגה הגבוהה ביותר המיצג את ענייני מדינתו בארץ מסוימת (אבן שושן 7, 1974, עמ' 2616), ההגדרה הדיפלומטית, נציג דיפלומטי קבוע שנשלח מטעם ממשלתו למדינה אחרת לייצג בת ענייני ארצו, והוא עומד בראש שגרירות (שויקה, 1997, עמ' 1778), " על פיטורי יהורים ואפליה נגרם, שקיבל מהשגריר סר הוראס רומבולר, אבל לא עדות מקיפה ומהימנה על מעשי ההתללות הריאליים " (שפהרד, 1989, עמ' 87).

39- שגרירות (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 21), הפרוש בערבית, שגרירות: (سفارة) (שגיב 4, 1985, עמ' 1739), הפרוש בעברית, משקתו של השגריר (אבן שושן 7, 1974, עמ' 2616), ההגדרה הדיפלומטית, המבנה שבו עובדים השגרור ואנשי הסגל שלו (Naguib, 2012, p.98, "נתניהו סיכום כי הכרזה על

העברת השגרירות לירושלים אפשרית החל מרגע כניסתו של טראמף לבית הלבן, והנחה להשלים את ההיערכות הביטחונית לכך עד אז " (רביד, 2022, עמ' 21).

40- שְׁלִיחַ (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 83), הפרוש בערבית, שְׁלִיחַ: (מִבְּעוֹת, מוֹפֵד, מִרְסַל, מִנְדוּב) (שגיב 4, 1985, עמ' 1795), הפרוש בעברית, אָדָם שְׁנִשְׁלַח עַל - יָדֵי מִיִּשְׁהוּ לְמִלָּא תִּפְקִיד מִסִּים, צִיר שְׁלִיחַ (אבן שושן 7, 1974, עמ' 2706), ההגדרה הדיפלומטית, אדם שתפקידו או עבודתו להעביר מאדם לאדם (Berridge, 2003, p.94), " גם גונאר יארינג, שליח דיפלומטי בכיד מטעם האו"ם, וגם רוג'רס, מזכיר ארצות הברית, עשו מאמצי תיווך רבים ומורכבים בין ממשלת ישראל ובין נשיאי מצרים וסוריה (זיר, 2024, עמ' 137).

41- שְׁלִיטָה (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 83), הפרוש בערבית, שְׁלִיטָה: (سَيِّطْرَة (هَيْمَنَة)) (שגיב 4, 1985, עמ' 1795), הפרוש בעברית, שְׁלִטוֹן (אבן שושן 7, 1974, עמ' 2706), ההגדרה הדיפלומטית, כוח וסמכות לשלוט במדינת, בארגון רכד' (Berridge, 2003, p.86), " כבר איננו חזקים די הצורך לשאת לבדנו במלוא המדיני שנשאנו בו עד כהבים התיכון, או אפילו לקבל עלינו את התפקיד הראשי בשליטה הדיפלומטית בזירה זו " (אבינרי, 2007, עמ' 503).

42- תוֹוֹךְ (האקדמה ללשון העברית, 1999, עמ' 86), הפרוש בערבית, תוֹוֹךְ: وَسَاطَة "مَسَاعِي تَقُوم بِهَا دَوْلَة أَوْ شَخْصِيَّة مَرْمُوقَة لِلتَّوْفِيق بَيْن دَوْلَتَيْن مُتَنَازَعَتَيْن" (שגיב 4, 1985, עמ' 1870), הפרוש בעברית, פשור, שְׁמוֹש כְּמִלִּיץ בֵּין שְׁנֵי צָדָדִים, טְפוּל בְּקָבִיעֶת יַחְסִי שְׁלוֹם בֵּין יָרִיבִים (אבן שושן 7, 1974, עמ' 2828), ההגדרה הדיפלומטית, עֲשִׂית פְּשָׁרָה בֵּין צָדָדִים יָרִיבִים (כנעני 7, 1998, עמ' 5977), " זמן קצר לאחר קבלת ההחלטה הודיע מזכיר האו"ם, או תאנט, כי הוא מטיל שליחות התינוך על דיפלומט שוודי, גונאר יארינג " (שמש, 2008, עמ' 296).

המסקנות:

- 1- חשוב לדעת את התוכן החברתי וההיסטורי של מונחים וביטויים דיפלומטיים, כי זה עוזר הרבה לרגם אותו ומסייע להימנע משימוש לרעה במילים.
- 2- המונחים הדיפלומטיים מאופיינים בתופעת ריבוי המשמעויות, כגון מונח (דיפלומטיה) יכולה להיות יותר ממשמעות אחת, היא יכולה להיות מדע ויישום, מקצוע ותפקוד דיפלומטי, יכולת הכשרה ואפשרות ביחסים עם אחרים.
- 3- לא מצאנו זיהו בין המונח הדיפלומטי העברי ובין המונח העברי למרות הקרבה בין שתי הלשונות בהיותן לשונות שמיות ממשפחה אחת כמו שהוא שורר בתחומים אחרים כגון התחום חברתי, הדתי והצבאי.

Abstract

Diplomatic Terminology in Hebrew

–A Translation Study–

By Wissam Abdel Sattar Dawah

The diplomatic term is one of the key things in the diplomatic language, and therefore this research addresses the important linguistic topic of diplomatic terminology in Hebrew and its translation into Arabic, which included different titles that began with the subject of diplomatic language and defining diplomatic language as a term used to communicate between persons who did not speak the same language, mainly for the purpose of international trade, diplomacy or intercultural trade, and then we touched on the definition of diplomatic practice and the diplomatic language is those official orders, response, vocabulary and sentences held by cultural traditions, which serves as a kind of summary and signal rule agreed between the diplomatic and we concluded by defining the diplomatic term and an applied study of the outstanding diplomatic terms in all Israeli documents by mentioning the Arabic translation of each term, The diplomatic definition of each term cites the examples of these terms as evidence.

Keywords: Diplomatic language, diplomatic terminology, Hebrew Translation, Arabic Translation.

המקורות העבריים :

- 1- אבינרי, שלמה, דיפלומטיה הנרי קיסניגרי, הוצאת מרכז שלם, ירושלים, ישראל, 2007.
- 2- אבן-שושן, אברהם, המלון החדש, הוצאת קרית - ספר, ירושלים, ישראל, 1974.
- 3- אהרונסון, שלמה, היטלו, בעלות הברית והיהודים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תל-אביב, ישראל, 2008.
- 4- איתן, רפי, איש הסוד, הוצאת ספרי חמד, ישראל, 2020.
- 5- באואר, יהודה, העם המחוצף בכפר הגלובלי, הוצאת נהר ספרים, ישראל, 2019.
- 6- ביילין, יוסי, סודות שלא אקח איתי, הוצאת ספרי חמד, ישראל, 2021.
- 7- בק, אלדד, אלטרנטיבה, ימין חדש לגרמניה?, הוצאת רסלינג, ישראל, 2022.
- 8- בק, אלדד, הקנצלרית : מרקל - ישראל והיהודים, הוצאת ידיעות אחרונות וספרי חמד, ישראל, 2017.
- 9- ברבש, רוני, לוחמה חשאית במלחמת העולם השנייה, רגיון, מודיעין, חבלה, קודים ופיחות נשק סודי, תל-אביב, ישראל, 2023.
- 10- בשן, אליעזר, משפחת טאראגאנו, דיפלומטים יהודים בדרדנלים 1817-1699, הוצאת מרכז זלמן לתולדות ישראל, ירושלים, ישראל, 1999.
- 11- דקל, אודי, נועה שוסטרמן, מדיניות ישראל כלפי רצועת עזה : חלופות אסטרטגיות, הוצאת, המכון למחקרי ביטחון לאומי, תל-אביב, ישראל, 2019.
- 12- הלמן, ענת, בגדי הארץ, החדשה : מדינת ישראל הצעירה בראי הלבוש והאופנה, הוצאת מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי, ירושלים, ישראל, 2012.
- 13- הקר, יוסף, שלם, מחקרים בתולדות ארץ - ישראל ויישובה היהודי, הוצאת יצחק בן צבי, ירושלים, ישראל, 2008.
- 14- ויצטום, אליעזר, אלכסנדר גרינשפון, יעקב מרגוליו, פסיכיאטריה משפטית בישראל, הוצאת אריה ניר, ישראל, 2009.
- 15- זיו, ישי, הידברות ושיח - להיות או לחדול, הוצאת ספרים, ישראל, 2024.
- 16- ז"ק, משה, חוסיין עושה שלום, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, ישראל, 1996.
- 17- חזוני, יורם, עוז לפורענות בטרם תמורה, הוצאת תכלת, כתב-עת למחשבה ישראלית, מספר 1, ישראל, 1999.
- 18- חשביה, אריה, נס-ציונה עיר עם לב של מושבה (1883-2003), הוצאת מלא, ישראל, 2003.

- 19- יגר, משה, המסע הארוך לאסיה, פרק בתולדות הדיפלומטיה של ישראל, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה, ירושלים, ישראל, 2004.
- 20- ינון, יעקב, סביב כיכר השעון, לס"ר ביפו עם יד בן - צב', הוצאת יד יצחק בן - צבי, ירושלים, ישראל, 2001.
- 21- כנעני, יעקב, המלון העברי המלא, הוצאת מלונים לעם, ירושלים, ישראל, 1998.
- 22- לאור, דן, אלתרמן ביוגרפיה, הוצאת ספרית אפקים עם עובד, הדפסה שלישית, תל-אביב, ישראל, 2014.
- 23- מדזיני, מירון, גולדה ביוגרפיה פוליטית, הוצאת מוסדון של ידיעות אחרונות וספרי חמד, ישראל, 2008.
- 24- מורגנשטרן, אריה, השיבה לירושלים, חידוש היישוב היהודי בארץ ישראל בראשית המאה התשע - עשרה, הוצאת שלם, ירושלים, ישראל, 2007.
- 25- מוריס, בני, לידתה שלבעיית הפילטים הפלסטינים 1947 - 1949, הוצאת ספרים אפקים עם עובד, תל-אביב, ישראל, הדפסה שביעית, 2005.
- 26- מזר, עפר, מאחורי הקלעים, סיפורה האחר של הדיפלומטיה הישראלית, הוצאת פרדס, ישראל, 2016.
- 27- מרזק, האני, ערב הסעודית וישראל, הגורמים להתקרבות ערב הסעודית לישראל 1991-2017, הוצאתהסדרה האקדמית, תל-אביב, ישראל, 2023.
- 28- מקנטייר, בן, מרגל בין חברים, קים פילבי והבגידה הגדולה, הוצאת עם עובד, תל-אביב, ישראל, 2014.
- 29- סופר, ששון, מושגי יסוד ביחסים בין - לאומיים : הדיפלומטיה ביחסים הבין - לאומיים, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, ישראל, 1996.
- 30- עילם, עוזי, פשיטה לילית, פעולות התגמול : מהגנה ליוזמה, הוצאת מייסודון של ידיעות אחרונות וספרי חמד, ישראל, 2020.
- 31- פינקוס, בנימין, 'יחסים מיוחדים', ברית המועצות ובעלות בריתה ויחסיהן עם העם היהודי, הציונות ומדינת ישראל-1959 הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ירושלים, ישראל, 2007.
- 32- פרופר, אייל, פנדה או דרקון? ניהול מדינית החוץ הסינית בעידן הרפורמות, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, ישראל, 2016.
- 33- צורף, חגי, ימימה רוזנטל, זלמן שזר : הנושא השלישי, מבחר תעודות מפרי חייו (1889-1974), ירושלים, ישראל, 2007.
- 34- צורף, חגי, ימימה רוזנטל, יצחק בן-צבי, הנושא השני, מבחר תעודות מפרי חייו (1884-1963), הוצאת המדינה, ישראל, 1998.
- 35- קיסניגר, הנרי, משבר, ניהול מדינית החוץ במלחמת יום כיפור וביציאה מווייטנאם, הוצאת שלם, ירושלים, ישראל, 2004.
- 36- רביד, ברק, השלום של טראמף, הסכמי אברהם והמהפך במזרח התיכון, הוצאת מייסודון של ידיעות אחרונות וספרי חמד, ישראל, 2022.
- 37- רודף, דין, שמאל, ימין, מחלומות חירות וצדק ללאומנות : סיפורה של החברה הישראלית, הוצאת חיפה, ישראל, 2015.
- 38- רוזנטל, ימיה, ננא שגיא, מלחמת סיני, המערכה המדינית אוקטובר 1956-מארכס 1957, כך שנים-עשר, ירושלים, ישראל, 2009.
- 39- שגיב, דוד, מלון עברי - ערבי לשפה העברית בת זמננו, ירושלים, ישראל, 1985.
- 40- שויקה, יעקב, המילון השלם לעברית החדשה, הוצאת המרכז לטכנולוגיה חינוכית משכל וידיעות אחרונות וספר יחמד, ישראל, 1997.
- 41- שטר, מנחם, של ארץ - ישראל, התקופה הרומית - ביזנטית, שלטון רומי מה כיבוש ועוד מלחמת בן כוסבה (63 לפני הספירה - 135 לספירה), כך רביעי, ישראל, 1984.
- 42- שמש, משה, זאב דרורי, טראומה לאומית, מלחמת יום הכיפורים אחרי שלושים שנה ועוד מלחמה, הוצאת מכון בן - גוריון לחקר ישראל והציונות, ירושלים, ישראל, 2008.
- 43- שנהב, יהודה, היהודים - העברים : לאומית דת ואחיות, הוצאת ספרים אפקים עם עובד, תל-אביב, ישראל, 2003.
- 44- שפערד, נעמי, וילפריר ישראל שגריר ללא ארץ, הוצאת מוסד ביאליק, ירושלים, ישראל, 1989.

המקורות הלועזיים:

1. Abu Jaber, Karmel Language and Diplomaey, Published by Diprlo projects mediteraneanAcadmy of Diplomatic studies, University of malta, malta,2001.
2. Balandina L.A., KurachenKova G.F, The Language of Diplomacy: traditions and modennity // Language and Law: current porblems of interaction, Rostov-on- Don: Rostov book publishing houes, 2011.
3. Balandinna L. A., The Language of Diplomacy: tradions and modernity, http://www.ling-expert.ru/lang_law/langdiplomat.html.(access date: 25/5) 2024.
4. BalandinaL.A.kurachenKova. G. F, The language of Diplomacy, traditions and modernity//Language and Law,Current problems of interaction, Rostov-on-Don .:Rostov book publishing house,2011.
5. Berridg, G.R, Alan James, Adictionary of diplomacy, second Edition, published by Palgrave Macmillan, Great Britain, 2003.
6. Kurbalija, Jovan, Hannah slavik, Language and Diplomacy published by Diprlo projects mediterraneaneAcadmy of Diplomatic studies, University of malta, malta 2001.
7. Naguib, Dr. Ezzeldin, Dictionary of diplomacy and Foreign Affairs, published by ibnsina, Egypt, 2012.
8. Nick, stako, uses of Language in Diplomacy: in Language and Diplomacy, Published by Diplomacy Projects Mediterranean Academy of Diplomatic studies, Malta,2001.

המקורות הערביים :

- 1-بوركايب، سفيان، رشيدة سعدوني، المصطلح الدبلوماسي وأساليبه وضعه في اللغة العربية والانكليزية، بحث منشور في مجلة دفاتر الترجمة، المجلد 26، العدد 1، جامعة الجزائر، الجزائر، 2022.